

Peněžítá pomoc obětem trestných činů ze strany státu podle zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů

Žádost o poskytnutí peněžité pomoci lze podat u **Ministerstva spravedlnosti**

- nejpozději **do 2 let** ode dne, kdy se oběť dozvěděla o újmě způsobené trestným činem,
- nejpozději však **do 5 let** od spáchání trestného činu, jinak právo zaniká.

Proti pravomocnému rozhodnutí o peněžité pomoci může žadatel podat žalobu podle soudního řádu správního. (§ 30 odstavec 7)

Žádost o peněžitou pomoc lze podat také ve slovenském a v anglickém jazyce (vyhláška 225/2013 Sb.).

Žádost je možné podat na adresu:

✉ **Ministerstvo spravedlnosti ČR, odbor odškodňování, Vyšehradská 16, 128 10, Praha 2.**

☎ **odbor odškodňování MS ČR: 221 997 941**
www.justice.cz

Peněžítá pomoc je poskytnuta oběti, která: (§ 23 odstavec 2)

- a) je státním občanem ČR, pokud má na území ČR místo trvalého pobytu, pokud se na území ČR obvykle zdržuje nebo pokud se na území ČR stala obětí trestného činu,
- b) má trvalý pobyt nebo oprávněně pobývá na území jiného členského státu EU, pokud se na území ČR stala obětí trestného činu,
- c) je cizincem, pokud na území ČR v souladu s jinými právními předpisy pobývá nepřetržitě po dobu delší než 90 dnů a stala se na území ČR obětí trestného činu,
- d) je cizincem, který se stal obětí trestného činu na území ČR a který požádal o mezinárodní ochranu, kterému byl udělen azyl nebo doplňková ochrana na území ČR.

Obětem, kterými jsou shora **neuvedení** cizinci, se peněžítá pomoc poskytuje v rozsahu stanoveném vyhlášenou mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána. (§ 23 odstavec 3)

Právo na peněžitou pomoc má: (§ 24 odstavec 1, § 28 odstavec 1)

- a) oběť, které bylo v důsledku trestného činu ublíženo na zdraví [paušální částka 10 000 Kč, max. 200 000 Kč],
- b) oběť, které byla v důsledku trestného činu způsobena těžká újma na zdraví [paušální částka 50 000 Kč, max. 200 000 Kč],
- c) osoba pozůstalá po oběti, která v důsledku trestného činu zemřela, byla-li rodičem, manželem, registrovaným partnerem, dítětem nebo sourozencem zemřelého a současně v době jeho smrti s ním žila v domácnosti, nebo osoba, které zemřelý poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu [paušální částka 200 000 Kč, jde-li o sourozence v paušální částce 175 000 Kč, snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody již obdržela; maximální souhrnná částka je 600 000 Kč],
- d) oběť trestného činu proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti a dítě, které je obětí trestného činu týrání svěřené osoby (§ 198 trestního zákoníku), kterým vznikla nemajetková újma [do výše 50 000 Kč].

Ublížením na zdraví je stav znemožňující nejméně po dobu 3 týdnů obvyklý způsob života a který vyžaduje lékařské ošetření.

Těžkou újmou na zdraví je zmrzačení, ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti, ochromení údu, ztráta nebo podstatné oslabení funkce smyslového ústrojí, poškození důležitého orgánu, zohyzdění, vyvolání potratu nebo usmrcení plodu, mučivé útrapy nebo porucha zdraví trvajících nejméně po dobu 6 týdnů.

Peněžitá pomoc je poskytnuta v souvislosti: (§ 25 odstavec 1)

- s překlenutím zhoršené sociální situace způsobené obětí trestným činem,
- s náklady, spojenými s odbornými postupy v léčbě.

Peněžitá pomoc je poskytnuta, jestliže: (§ 26 odstavec 2)

- pachatel trestného činu byl uznán vinným nebo zproštěn obžaloby pro nepřičetnost, nebo takové rozhodnutí dosud nebylo vyhlášeno nebo nenabylo právní moci,
- nejsou-li důvodné pochybnosti o tom, že se stal trestný čin, ale věc byla policejním orgánem nebo státním zástupcem odložena z důvodu podle § 159a odst. 2 až 4 trestního řádu (nepřípustnost nebo neúčelnost trestního řízení, nebo bylo účelu trestního řízení již dosaženo),
- trestní stíhání bylo zastaveno z důvodu podle § 172 odst. 1 písm. d) nebo e) nebo podle § 172 odst. 2 trestního řádu (nepřípustnost trestního stíhání, nepřičetnost obviněného, nebo bylo účelu trestního řízení již dosaženo jiným způsobem),

Peněžitá pomoc není poskytnuta, jestliže: (§ 27)

- oběť je stíhána jako spoluobviněná v trestním řízení vedeném pro daný trestný čin, nebo byla účastníkem takového trestného činu,
- oběť nedala souhlas k trestnímu stíhání pachatele v případě, kdy tento souhlas je podmínkou zahájení trestního stíhání nebo pokračování v něm, nebo takový souhlas vzala zpět,
- oběť neposkytla orgánům činným v trestním řízení potřebnou součinnost zejména tím, že bez zbytečného odkladu bez vážného důvodu nepodala oznámení o trestném činu, nebo jako svědek v trestním řízení využila s odvoláním na svůj poměr k pachateli práva odepřít výpověď.

Žádost o peněžitou pomoc obsahuje: (§ 31)

- jméno a příjmení, datum narození, bydliště, rodné číslo, kontaktní adresu,
- název útvaru, který vede řízení o trestném činu, poslední rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení, nebo jméno podezřelého,
- údaje o škodě nebo o nemajetkové újmě, včetně údajů, zda byla nahrazena a kroků, které byly učiněny k vymáhání náhrady škody, včetně dokladů,
- údaje o majetkových a výtěžkových poměrech; doklady mohou být nahrazeny čestným prohlášením,
- lékařskou zprávu prokazující škodu na zdraví,
- odůvodnění, že splňuje podmínky osoby pozůstalé (§ 24 odstavec 1 písm. c) a kolik osob tyto podmínky splňuje.

Změní-li se některá z okolností, je oběť povinná ministerstvo informovat.

Přeshraniční případy

Přeshraničním případem s členskými státy Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí případ, kdy o poskytnutí peněžité pomoci oběti trestného činu rozhoduje příslušný orgán členského státu Evropské unie, na jehož území byl trestný čin spáchán, v případech, kdy obětí byla osoba, která má místo trvalého pobytu nebo oprávněně pobývá na území jiného členského státu Evropské unie (dále jen „přeshraniční případ“). (§ 34)

Ministerstvo je povinné v přeshraničních případech osobám uvedeným v § 23 odst. 2 písm. a), c) a d), pokud se staly obětí trestného činu, který byl spáchán na území jiného členského státu Evropské unie, poskytnout potřebnou součinnost k tomu, aby žádost o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech splňovala všechny náležitosti stanovené právem příslušného členského státu Evropské unie, jehož orgán bude o poskytnutí peněžité pomoci rozhodovat; za tím účelem zejména

- a) poskytuje základní informace o možnostech obdržet peněžitou pomoc a formuláře žádostí o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech,
- b) na žádost oběti poskytuje informace o tom, jak žádost o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech vyplnit a kterými dokumenty ji doložit,
- c) přijímá žádosti o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech,
- d) pořizuje na náklad státu překlad žádosti o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech a jejích příloh do cizího jazyka,
- e) na žádost oběti poskytuje součinnost v případě, že příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie požádá o dodatečné informace,
- f) na žádost oběti zasílá bezodkladně příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie dodatečné informace vyžádané podle písmene e), popřípadě i seznam veškerých postupovaných dokumentů,
- g) postupuje vyplněnou žádost o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech a její přílohy příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie.

(§ 35 odstavec 1)

Ministerstvo rozhoduje o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech osobám, **kteřé mají místo trvalého pobytu nebo oprávněně pobývají na území jiného členského státu Evropské unie**, pokud se na území České republiky staly obětí trestného činu. (§ 36 odstavec 1)

Těmto osobám a příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie ministerstvo zašle rozhodnutí o žádosti o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech.

(§ 36 odstavec 3)

Peněžitou pomoc nelze poskytnout, pokud byla žádost o její poskytnutí podána v jiném státě. Ministerstvo vyzve osobu uvedenou v **odstavci 1**, aby čestným prohlášením potvrdila, že takový nebo obdobný nárok neuplatnila v jiném státě. Pokud osoba uvedená v **odstavci 1** čestné prohlášení nepředloží, peněžité pomoci se neposkytne. (§ 36 odstavec 4)

Podle § 36 odstavce 5 lhůta uvedená v **§ 30 odstavce 2** je **zachována** i v případě, kdy byla žádost o poskytnutí peněžité pomoci oběti podána u příslušného orgánu jiného členského státu Evropské unie, na jehož území má oběť místo trvalého pobytu nebo se na něm obvykle zdržuje.

Seznam rozhodovacích orgánů v jednotlivých členských státech lze nalézt na webových stránkách: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil v sekci odškodňování obětí trestných činů, záložka rozhodovací orgány.